Generalni priručnik za Markdown sintaksu

Napisao Žarko Stanković, dana 13. maj 2012 01:30

Markdown je alat za konverziju čistog (plain) teksta u HTML sadržaj. Markdown ima sopstvenu sintaksu koja je veoma jednostavna za korišćenje. Prvenstveno je namenjen osobama koje pišu sadržaj vidljiv na Web-u i prema tome moraju da koriste HTML markup. Markdown je rešenje za pisanje čitkih, jednostavnih tekstualnih dokumenata koji se uz pomoć Markdown softvera konvertuju u validan HTML sadržaj. Dokumenti pisani Markdown sintaksom su veoma čitki pa se čak i ne moraju konvertovati u HTML ako ih čitate u običnom text editor-u. John Gruber, autor Markdown-a, je inspiraciju za stvaranje Markdown-a pronašao u jednostavnom formatu tekstualnih e-mail poruka.

U ovom članku će biti opisane mogućnosti i primene Markdown sintakse kroz mnoštvo primera. Nakon zvanične verzije Markdown-a http://daringfireball.net/projects/markdown/syntax, upoznaću vas sa GFM unapređenim Markdown-om, kao i sa varijantom specifičnom za *Node Srbija*, jer sve to možete koristiti na ovom sajtu.

Markdown pored svoje sintakse dozvoljava i upotrebu klasičnog HTML-a. Specijalni karakteri kao što su > i & će automatski biti escape-ovani. To znači da 4 < 5 jednostavno tako i napišete.

Napomena: upotreba HTML-a na ovom sajtu je blokirana iz bezbednosnih razloga.

Pasusi (paragraphs)

Pasus je jednostavno skup rečenica opciono odvojenih novim redom.

Da biste napravili novi red (
 />), rečenicu završite sa dva razmaka pre nego što pređete u novi red.

Ovo je primer pasus. Još jedna test rečenica u istom pasusu koja se završava sa dva razmaka pa novi red. Primetićete da je ovaj tekst u novom redu.

Naslovi (headers)

Postoje dva načina da kreirate naslov (header).

- 1. Da podvučete tekst sa bilo kojim brojem znakova jednako (=) ukoliko želite **h1** tag, ili ukoliko želite **h2** tag sa znakovima povlaka (-).
- 2. Započnete rečenicu sa određenim brojem znakova taraba (#). Broj znakova je od 1 6 u zavisnosti od željenog taga h1 h6.
- a) Kod prvog načina broj karaktera kojim podvlačite tekst nije bitan:

Ovo je primer za h1

Ovo je primer za h1

Ovo je primer za h2

Ovo je primer za h2

b) Kod drugog načina rečenicu možete opciono i završiti sa tarabama (ne mora da se podudara sa brojem započetih taraba). Ovo je više u estetske svrhe kada se dokument čita u text editor-u.

Ovo je h1 Ovo je h2

Ovo je h3

Ovo je h4

Ovo je h5 Ovo je h6

```
# Ovo je h1
## Ovo je h2
### Ovo je h3
#### Ovo je h4
##### Ovo je h5
###### Ovo je h6
```

Citati (blockquotes)

Markdown koristi isti princip za citat kao e-mail poruke. Započnite rečenicu sa znakom veće (>):

Ovo je čuveni citat. Lepo izgleda. Baš je čitljiv ovaj Markdown...

```
> Ovo je čuveni citat.
> Lepo izgleda.
> Baš je čitljiv ovaj Markdown...
```

Markdown ne zahteva da svaki red započne sa znakom >, već je potrebno da barem prvi red započnete sa >. Citati mogu sadržati i druge elemente (tagove) uključujući i sam citat:

```
Ovde je započet citat.

console . log() ili alert() ? Pa naravno console . log() osim ako nemate sreće pa naletite na IE :-D

Čuveni mislilac
```

```
> Ovde je započet citat.
`console.log()` ili `alert()`?
_Pa naravno `console.log()` osim ako nemate sreće pa naletite na **IE** :-D_
> > Čuveni mislilac
```

Liste

Markdown podržava uređene (ordered) i neuređene (unordered) liste.

Za unordered liste možete koristiti karaktere zvezdica (*), povlaka (-) ili plus (+):

- Ovo je list item1 u unordered listi
- Ovo je list item2 u unordered listi
- Ovo je list item3 u unordered listi

```
- Ovo je list item1 u unordered listi
- Ovo je list item2 u unordered listi
- Ovo je list item3 u unordered listi
```

Za ordered liste potrebno je da linija započne sa brojem pa tačkom (.):

- 1. Ovo je list item1 u ordered listi
- 2. Ovo je list item2 u ordered listi

3. Ovo je list item 3 u ordered listi

```
    Ovo je list item1 u ordered listi
    Ovo je list item2 u ordered listi
    Ovo je list item3 u ordered listi
```

Bitno je napomenuti da redosled brojeva koje navodite ne utiče na redosled u generisanom HTML-u. To znači da sledeći primer daje isti rezultat kao i prethodni:

- 1. Ovo je list item 1 u ordered listi
- 2. Ovo je list item 2 u ordered listi
- 3. Ovo je list item3 u ordered listi

```
    Ovo je list item1 u ordered listi
    Ovo je list item2 u ordered listi
    Ovo je list item3 u ordered listi
```

Za obe vrste listi neophodno je da stavite jedan ili više razmaka ili tab nakon markera liste:

```
-Ovo ne radi jer nema razmak posle povlake
1.Nije dobro jer nema razmak posle tačke.
```

Svaki list item može sadržati pasuse, citate i druge elemente s' tim što je neophodno uvući tekst za 4 razmaka ili jednim tabom ukoliko ne želite da tekst bude obuhvaćen sa p tagom:

- Ovo je list item1
- Ovde imamo jedan red u .
- · Ovo je prvi pasus.

Ovo je drugi pasus. Nije neophodno uvući svaki red. Dovoljno je samo prvi.

Lepše je uvući svaki red. Tako će biti čitkiji dokument ukoliko ga čitamo u text editor-u.

```
+ Ovo je list item1
+ Ovde imamo jedan red u ``.
+ Ovo je prvi pasus.

Ovo je drugi pasus.

`Nije neophodno uvući svaki red.`

Dovoljno je samo prvi.

> Lepše je uvući svaki red.

> Tako će biti čitkiji dokument

> ukoliko ga čitamo u text editor-u.
```

Višeredni kôd

Kada želite da prikažete primere kôda uglavnom ćete koristiti ovaj element. Da biste kreirali višeredni kôd potrebno je da sve linije koje će se nalaziti u ovom bloku uvučete za 4 razmaka ili sa jednim tabom:

```
var magija = function (v) {
  return v.toUpperCase();
};
console.log(magija('da li je ovo cool?'));
// DA LI JE OVO COOL?
```

```
var magija = function (v) {
   return v.toUpperCase();
};
console.log(magija('da li je ovo cool?'));
// DA LI JE OVO COOL?
```

Markdown će vaše razmake (ili tab) automatski ukloniti, tako da će rezultat biti identičan kao u pregledu. Specijalni karakteri &, < i > će automatski biti konvertovani u njihove ekvivalentne HTML entitete, dok karakteri koji se koriste u samoj Markdown sintaksi neće biti konvertovani.

Horizontalne linije (hr)

a hr tag potrebno je da u jednoj liniji napišete 3 ili više karaktera povlaka (-), zvezdica (*) ili donja crta (_). Moguće je stavljati razmake	
među ovih karaktera:	
	_
	_
* * *	

Linkovi

U Markdown-u postoje dve vrste linkova: inline i referentni.

a) Za inline link potrebno je da tekst linka obuhvatite uglastim zagradama ([]) i odmah nakon toga upišete link koji obuhvatite običnim zagradama (()). Najbolje jedan primer:

Propusti u najboljem programskom jeziku

```
[Propusti u najboljem programskom jeziku](http://wtfjs.com/)
```

Link može imati i title atribut koji će se generisati ako u paru običnih zagrada upišete link, pa jedan razmak pa sam title obuhvaćen navodnicima:

Genijalan lik

```
[Genijalan lik](https://github.com/substack "Obavezno pogledajte projekte!")
```

title možete obuhvatiti sa dvostrukim ili jednostrukim navodnicima. Možete koristiti i relativne linkove:

Ja ovde učim Node

```
[Ja ovde učim Node](/post 'Node je mnogo gotivan')
```

b) Referentni linkovi se sastoje od teksta linka obuhvaćenim uglastim zagradama, opciono razmakom i na kraju identifikator linka obuhvaćen uglastim zagradama. Nakon ovoga je potrebno definisati sam link bilo gde u dokumentu (preporuka je odmah nakon završenog pasusa).

nastavice se...